

Вяра

11.09 по еретическия, †29 август по православния календар (Строг пост) - Отсичане главата на свети Йоан Предтеча и Кръстител

Предание за отсичането на главата на светия пророк, предтеча и кръстител Господен Йоан

На свети Йоан, Предтечата на нашия Господ и Спасител Иисус Христос, подобавало да предвари както рождението на Господа, така и със смъртта си Неговата смърт. И както на земята той проповядвал за

пришествието на Господа, като казвал: след мене иде по-силният от мене, така и на пребиваващите в ада души на светите праотци трябвало да възвести, че в света вече се е явил очакваният Месия. Подобно на нашия Господ Иисус Христос, Който пострадал заради греховете на човечите, и Неговият Предтеча загинал със страдалческа смърт поради беззаконието на Ирод. Това се случило така.

Ирод, наречен Антипа, бил зла издънка от зъл корен. Той бил син на по-стария Ирод, който избил витлеемските младенци, и властвал над Галилея. Отначало той се оженил за

дъщерята на Арета, арабийския цар, и живял с нея дълго време. Но после бил запленил от красотата на Иродиада, жената на брат му Филип, и се сближил с нея, защото тя благоволяла към похотта му. По искането на прелюбодейката той прогонил първата си законна жена и се оженил за братовата си жена, престъпвайки закона. Защото, дори ако брат му бе умрял, Ирод не можел да вземе неговата жена, тъй като от техния брак се родила дъщеря, а законът повелявал да се взема вдовицата на брата само тогава, когато починалият не е оставил деца*. Известно е, че Ирод отнел жената на брат си Филип още докато той бил жив, и така извършил голямо беззаконие, като хищник, прелюбодей и кръвосмесител.

И ревнителят на Божия закон, изобличителят на греховете на хората и проповедникът на покаянието свети Йоан Кръстител не мълчал, а пред всички го изобличавал като прелюбодеец и грабител и му казвал: *"Не ти е позволено да водиш братовата си жена"* (Марк 6:17-18).

А Ирод не претърпял изобличението и заповядал да оковат свети Йоан и да го хвърлят в тъмница. Особено се гневяла против светеца Иродиада и силно желаела смъртта му, но не могла да го умъртви, понеже самият Ирод пазел затворника от злото намерение на жена си. Той почитал Йоан като праведен и свят мъж, преди го слушал с удоволствие и от послушание към него вършел много добри дела, и затова се страхувал да го предаде на смърт. Но Ирод се боял не толкова от Бога, колкото от хората, както казва евангелист Матей: *"И искаше да го убие, ала се боеше от народа, понеже го имаха за пророк"* (Мат. 14:5). Той се опасявал хората да не започнат бунт против него и не се осмелявал да предаде открито на смърт пророка и Кръстителя Господен, когото всички обичали и почитали, а го държал в тъмница, за да затвори незамлъкващите уста на своя изобличител.

Свети Йоан останал задълго в тъмницата. Учениците му се събирали при него и той често ги поучавал в добродетелен живот според закона Божий. Възвестявал им за вече дошлия в света Месия и както се разказва в Евангелието, ги пратил при Него: *"А Йоан, като чу в затвора за Христовите дела, прати двама свои ученици и Му каза: Ти ли си Оня, който има да дойде, или друго да чакаме?"* (Мат. 11:2-3) Той ги изпратил да питат не защото самият не знаел това. И как би могъл да не знае Този, Когото сам кръстил и над Когото видял да слиза от небесата Светият Дух, за Когото чул да свидетелства и гласът на Отца и, накрая, той сам посочвал: *"Ето Агнецът Божий"* (Йоан. 1:36).

Йоан пратил учениците си при Господа, за да видят те с очите си славните Му чудеса и окончателно да се убедят в това, че Той, Иисус Христос, е дошъл да спаси човешкия род.

След време настъпил денят, в който Ирод имал обичая да празнува рождения си ден. Той събрал всички велможи, воеводи, старей и тетраси (управители на области, бел.ред.) и устроил голямо пиршество (Марк. 6:21). На него дъщерята на Иродиада играла и с танца си много угодила на Ирод и сътрапезниците му. Подучена от жестоката си майка, тя поискала от него главата на свети Йоан Кръстител и получила исканото, защото Ирод се заклел, че ще ѝ даде всичко каквото поиска, дори и половината си царство. Окаяникът не пожелал да наруши клетвата си, не пожелал да огорчи мерзката майка на танцьорката, забравил за страха, поради който дотогава не се решавал да умъртви Йоан, забравил дори и за светия му живот и сякаш опил се с вино, се разпалил от намерението да пролее невинна кръв. Той веднага пратил палача в тъмницата, заповядал му да отсече главата на Кръстителя и да я донесе на блюдо.

Заради изобличението на беззаконното съжителство на Ирод

и Иродиада Христовият Предтеча бил посечен в тъмницата късно през нощта; защото евангелист Марко посочва, че мерзкото пиршество било вечерта: даде *"гощавка на своите велможи, воеводи и на старците галилейски"* (Марк. 6:21, слав. превод). Гощавката продължила далеч след полунощ и когато всички се опили с вино и дълго се наслаждавали на танца на безсрамната девица, тогава било извършено това несправедливо убийство. Главата на свети Йоан била донесена на блюдо на пиршеството и кръвта още капела от нея.

Според някои и след посичането главата изрекла същите изобличителни думи към Ирод: Не ти е позволено да водиш жената на Филипа, твой брат. О, какъв голям страх обхванал всички седнали на трапеза, та когато видели обагрената с кръв човешка глава, носена като ястие на блюдо, да движи устни и да изрича тези слова. Но танцьорката я взела с дръзките си ръце и я отнесла на майка си. А Иродиада се посмяла и пробила с игла езика, който изобличавал беззаконията ѝ. Тя не позволила да се погребее главата заедно с тялото, защото се страхувала, че ако тя бъде съединена с него, Йоан ще възкръсне и ще започне отново да изобличава нея и Ирод.

Учениците на светия Предтеча същата нощ взели тялото му от тъмницата и го погребали в Севастия. А главата на Кръстителя Иродиада заровила в двореца, при себе си, на едно безчестно и потайно място. Как светата глава била взета оттам, е описано във възпоменанието на двадесет и четвърти февруари (по православния календар - 09.03 по светския), когато се празнува намирането ѝ.

След убийството на славния Предтеча и Кръстител Господен Йоан, окаяният Ирод извършил и друго, не по-малко злодеяние. Той се присмял на нашия Господ Иисус Христос по време на доброволното Му страдание за нас, както повествува свети евангелист Лука: *"Ирод с войниците си, като Го унизи и*

подигра, облече Го в светла дреха и Го изпрати назад при Пилата" (Лук. 23:11).

Но Божието отмъщение не закъсняло да се извърши над пророкоубиеца и поругателя на Христа. Кръвта на Йоан викала против него към Бога, както някога кръвта на Авел против Каин (Бит. 4:1-16), а също и другите беззакония на Ирод особено поругаването на Господа Иисуса Христа, му навлекли справедливото Божие наказание. И наистина, скоро той се лишил от царството и живота си заедно с Иродиада и нейната дъщеря. Отмъщавайки за безчестието и позора на дъщеря си, арабийският цар Арета събрал войска и тръгнал против него. Ирод направил същото. В разгорялата се битка войските на Арета победили и нанесли голямо поражение на Ирод: почти всичките му воини били избити, а той едва се спасил. След това римският кесар го лишил от властта и богатствата му и го пратил на заточение заедно с прелюбодейката и нейната дъщеря.

Първоначално те били изпратени в галския град Лион, а после в испанския град Илерда, където Ирод завършил живота си в лишения и бедствия. Но преди да умре, той видял смъртта на дъщеря си, която танцувала на гощавката. Това станало така. Веднъж през зимата тя пожелала да премине по някаква работа на другия бряг на река Сикорис. Когато вървяла, ледът се пропукал, тя паднала във водата и потънала до шия. По Божието правосъдие ледът я стиснал така, че тялото ѝ останало във водата, а главата - над леда. И както някога играла с нозете си по земята, така и сега безпомощно се мятала във водата, сякаш че танцувала, увличана от бързото течение на реката. Никой не можел да ѝ помогне и окаянната висяла в това положение, докато острият лед не прерязал шията ѝ. Мерзкият ѝ труп, отнесен от течението под леда, не бил намерен, а главата ѝ била донесена на Ирод и Иродиада както някога главата на Предтечата, но отсечена не от меч, а

от леда. Така Божието правосъдие наказало танцьорката, която била виновна за отсичането на честната глава на свети Йоан.

След това загинал беззаконният убиец Ирод заедно с Иродиада: според преданието те били погълнати живи от земята.

А свети Йоан, както приживе, така и след кончината си бил Предтеча на Господа, защото предварил слизането Му в ада и възраждал светите праотци, като благовестил явилия се в плът Бог. Заедно с тях той бил изведен от ада, разрушен чрез Възкресението Христово, и в Царството Небесно се сподобил с много венци като девственик, пустинножител, учител и проповедник на покаянието, като пророк, Предтеча, Кръстител и мъченик.

По неговите молитви да настави и нас на пътя на истинското покаяние и да ни сподоби с Царството Небесно Христос, нашият милосърден Господ и Бог, на Когото с Отца и Светия Дух вечно въздаваме слава. Амин.

ЧЕТИ-МИНУТИ

* Древният, наследен от предците обичай на иудеите е описан във Второзаконието:

"Кога братя живеят наедно, и един от тях умре без син, жената на умрелия не бива да се омъжи за външен човек, но девер ѝ трябва да влезе при нея, да я вземе за жена и да живее с нея, - и първородният, когото тя роди, да носи името на умрелия брат, за да не се затрие името му в Израеля. Ако пък той не поиска да вземе снаха си, снаха му да отиде при портите пред стареите и да каже: "девер ми

не иска да въздигне името на брата си в Израиля, не ще да се ожени за мене"; тогава стареите на града му да го повикат и да го придумват, и ако той стане и каже: "не искам да я взема", нека снаха му дойде при него пред очите на стареите, да събуе обувката от ногата му, да го заплюе в лицето и каже: "тъй се постъпва с човек, който не съзижда дома на брата си (в Израиля)"; и ще му извадят име в Израиля: дом на събутия" (Втор. 25:5-10).

Този обичай на евреите, който води началото си преди времената на патриарх Иаков, е известен и при други източни народи, като например моавците, персите и др. Има различни мнения за неговия произход, но най-вероятно обяснението за него трябва да се търси в силното желание на източните народи да имат деца, за да увековечат рода и името си в потомството.

Тропарь Собору и Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 2

Па́мьять пра́веднаго с похвала́ми,/ тебе́ же довлéет
свидéтельство Господне, Предте́че:/ показáл бо ся еси́
войсти́ну и проро́ков честне́йший,/ я́ко и в струя́х крестíti
сподо́бился еси́ Пропове́даннаго. / Тёмже за и́стину пострада́в
ра́дуясь,/ благовести́л еси́ и су́щим во а́де Бо́га я́вляшагося
плóтию,/ взéмлющаго грех ми́ра,// и подаю́щаго нам ве́лию
ми́лость.

(Споменът за праведника е с похвали, за теб е достатъчно Господнето свидетелство, Предтече: наистина си бил най-честен сред пророците, защото си се сподобил да кръстиш в Иорданските води Проповядвания; радващ се да пострада за истината, си благовестил и на затворените в ада Бога, явил се в плът, взимащ греха на света и дарил ни велика милост.)

Кондак Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 5

Предтечево сла́вное усекнове́ние,/ смотре́ние бысть не́кое
Божество́нное;/ да и су́щим во а́де Спа́сово пропове́сть
прише́ствие. / Да рыда́ет у́бо Иродиа́,/ беззако́нное убийство
испроси́вши:/ не зако́н бо Бо́жий, ни живы́й век возлюби́,// но
притво́рный, привре́менный.

*(Славното Предтечево посичане беше никакъв Божествен
промисъл, за да се проповядва пришествието и на
затворените в ада; да ридае Иродиада, поискала
беззаконното убийство, тя не възлюби Божия закон и
вечния живот, но временния и суетния.)*

Ин кондак Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 4

Ирод, Предтече, беззако́нновав,/ женé подаде́ главу́ твою́
честну́ю,/ ейже покланя́ющесе, весели́мся;/ Иродиа́ же пла́чет
и рыда́ет,// и Ирод, и плясавша́я.

*(Перевод: Ирод, совершая беззаконие, Предтеча, подал
жене главу твою почитаемую, ей же поклоняясь, радуемся,
Иродиада же плачет и рыдает, и Ирод с ней, и плясавшая
(Саломея).)*

Величание Иоанну Предтече на Усекновение главы

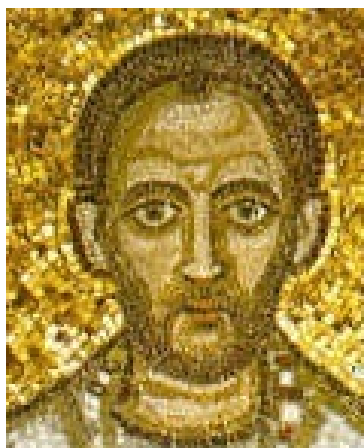
Велича́ем тя,/ Крестите́лю Спа́сов Иоа́нне,/ и почита́ем вси/
честны́я твоея́ главы́// усекнове́ние.

Молитва Предтече и Крестителю Господню Иоанну

Крестите́лю Христо́в, пропове́днице покая́ния, ка́ющагося не
пре́зри мене́, но совокупля́ясь с во́и Небе́сными, моли́ся ко
Влады́це за мене́, недостойнаго, уны́лаго, немощна́го и

печáльнаго, во мно́гия бéды впáдшаго, утруждéннаго бúrными по́мыслы ума́ моего́. Аз бо есмь вертéп злых дел, отню́дь не имéяй конца́ грехóвному обы́чаю, пригвождéн бо есть ум мой земнымъ вещém. Что сотворю́? Не вем. И к кому́ прибéгну, да спасéна б́удет д́уша моя́? Тóкмо к тебé, святы́й Иоáнне, благодáти тезоименíte, я́ко ты пред Го́сподем по Богорóдице вем бóльша бы́ти рождéнных всех, ты бо сподóбился еси́ косну́ться верху́ Царя́ Христá, взéмлющаго грехи́ мíра, Агнца Бо́жия. Егóже моли́ за грéшную мою́ д́ушу, да понé отны́не, в пёрвый на́десять час, понесу́ тяготу́ благо́ую и приму́ мзду с послéдними. Ей, Крестíteлю Христóв, честный Предтéче, крайний Прорóче, пёрвый во благодáти м́чениче, пóстников и пусты́нников наставниче, чистоты́ учíteлю и б́лижний дру́же Христóв! Ты молю́, к тебé прибегáю: не отрёни мене́ от твоего́ заступлénия, но возста́ви мя, низвёрженнаго мно́гими грехи́. Обнови́ д́ушу мою́ покая́нием, я́ко вторы́м крещéнием, понéже обоёго начальник еси́: крещéнием омы́ваяй прародíteльный грех, покая́нием же очища́яй коегóждо дéло сквёрно. Очи́сти мя, грехáми осквернённаго, и понúди вни́ти, áможе ничтóже сквёрно вхóдит, в Цáрствие Небéсное. Ами́нь.

Слово на свети Иоан Златоуст за деня на отсичането на главата на Светия Господен предтеча Иоан

Отново беснее Иродиада, отново се вълнува, играе и беззаконно иска от Ирод главата на Иоан Кръстител. Отново Иезавел (1) замисля да похити лозето Навутеево (2) и да прогони от планината свети Илия (3).

И не само аз изпитвам ужас от това, но мисля, че и всички вие (4), които сте чули гласа на Евангелието, ще се изумите заедно с мен на дръзновението на Иоан, на неразумието на Ирод и на звероподобното изстъпление на безбожните жени. Защото какво чуваме? - *"Сам Ирод бе проводил да хванат Иоана и го свърза в тъмницата"* (Марк. 6:17). За какво? - *"Зарад Иродиада, жена на брата му Филипа, понеже се бе оженил за нея"* (Пак там).

Кой с пълна мяра ще изобличи безумието Иродово, проявило се поради безмерното му женоугодие? Или кой ще опише нечуваната дързост на злите жени? Струва ми се, че в поднебесната няма такъв звяр, който да е подобен на злата жена (говоря сега само за злата, а не за добрата и целомъдрената, защото знам, че има много кротки и благонравни жени, за чийто добродетелен живот ще кажем после, за полза и подражание на добродетелните и за да възлюбим онова, което е добро и честно). Нито един звяр на света не прилича на злата жена. Кой е по-яроsten от лъва сред четириногите? Никой. Кой е по-опасен от змията сред влечугите? Отново никой. Обаче и лъвът, и змията имат по-малко злоба от злата жена, както потвърждава и мъдрият Соломон: *"По-добре да живееш в пуста земя, нежели със свадлива и сърдита жена"* (Притч. 21:19; сравн. Сир. 25:18.). Нека не мисли някой, че пророкът е казал това, за да се надсмее над жената - и самите дела удостоверяват същото: лъвовете в ямата не докоснали Даниил, а Иезавел умъртвила праведния Навутей. Китът оставил невредим Иона в утробата си, а Далида свързала и остригала Самсон и го предала на другоплеменници. Змии, аспида и василиск се бояли от Иоан в пустинята, а Иродиада го посекла на гощавката. Врани хранили Илия на планината, а Иезавел искала да го убие, след като сторил благодеянието да низведе дъжд. Ето какво му казвала тя:

- Ако ти си Илия, аз съм Иезавел и нека боговете ми сторят каквото искат, и нещо повече да сторят, ако утре по това време не умъртвя своята душа (Сравн. 3Царств. 19:2.).

Илия се побоял и си отишъл, за да спаси душата си. Скрил се в пустинята, вървял четиридесет дни и потърсил да умре, думайки:

- Господи Боже! Доста са за мене страданията, прибири душата ми, понеже аз не съм по-добър от отците си.

Горко ни! Пророк Илия се побоял от жена; побоял се от жена онзи, който носел в себе си вселенския дъжд над езициците, който низвел от небето огън и с молитвата си вдигнал мъртвия. Да, наистина се побоял. Защото никоя злоба не може да бъде сравнена със злобата на злата жена. Думите ми потвърждава и Книгата Премъдрост на Иисуса, син Сирахов, като казва: *"няма глава по-отровна от змийна глава"* (Сир. 25:17, 15) и *"може да се понесе... всяка злоба, само не женска злоба"*!

О, зло дяволско и най-остро оръжие!

Още в най-древни времена дяволът чрез жена уязвил Адам в рая, чрез жена склонил кроткия Давид към измамното убийство на Урия, чрез жена тласнал към престъпление мъдрия Соломон и ослепил мъжествения Самсон, по женска вина умъртвил синовете на свещеника Илий, оковал в тъмница благородния Иосиф, предал на посичане Йоан - светилника на целия свят.

Пък и защо говоря за хора? По вина на жена дяволът и светци е отвърщал от добродетелите. Той, дяволът, чрез жена всички посича, всички убива, всички опорочава и унижава. Защото безсрамната жена никого не щади, не почита свещениците, не се свени от левита, не се срамува от пророка.

О, зло, по-лошо от всякое друго е злата жена! Ако е бедна, богатее със злобата си, ако има богатство, което да способства за лукавството ѝ, това е двойно по-пагубно. Жената е нетърпеливо животно, неизлечим недъг, неукротим звяр. Виждал съм неукротими аспиди да бъдат укротени, лъвове, еднорози и мечки да бъдат опитомени; а злата жена, ако я изобличават, се гневи, и ако я увещават с ласка, се превъзнася. Ако мъжът ѝ е облечен в началствена власт, тя денем и нощем го развъртава с речите си и го подтиква към злодейство, както Иродиада Ирод; ако има беден мъж, подбужда го към гняв и бран. Ако е вдовица, самолично безчести всички, защото не обуздава езика си със страх Божий, не гледа бъдещия съд, не уповава на Господа, не пази закона на любовта. На злата жена нищо не ѝ струва да предаде на смърт мъжа си. Защото жената на праведния Иов го съветвала да приеме смъртта, като похули Бога, и казвала:

- "Похули Бога и умри!" (Иов. 2:9)

О, лукав нрав! О, безчестно намерение! Иововата жена не проявила жалост, като виждала мъжа си да страда с цялото си същество от тежката болест и подобно на въглен да хвърля искри, когато цялото му тяло било покрито с язви и изяждано от червеи, не се склонила към милосърдие, като го гледала да се гърчи, да изпитва болка, да страда и да изпуска през болезнено отворени уста учестеното си дихание. Не се смекчило сърцето ѝ, като видяла онзи, който някога ходел в царска порфира, да лежи гол на гноището. Не си спомнила предишното нежно съпружеско отношение, не си спомнила колко много слава и добрини получавала от него по-рано. Но какво рекла тя:

- "Похули Бога и умри!"

О, женска милост! О, средство за лекуване на скърбите! О, узаконяване на съпружеската любов! Нима мъжът ти някога

ти е казвал такива думи, докато си била болна? Нима не те е изцелявал от болестите с молитвите и с благите си дела? Нима не е достатъчно за него това временно наказание, че му изпросваш и вечно мъчение чрез похулване на Господа? Или не знаеш, че всеки грях ще се прости на човеците, а хулата - грехът против Духа Свети - няма да им се прости нито в този, нито в бъдещия живот (Мат. 12:31)?

Искаш ли да видиш друга жена, подобна на тази по своето лукавство? Виж Далида, която свързала силния Самсон и го предала на другоплеменници (Съд. 16:6). Тя предала на враговете съпруга си, когото обичала, галела и уверявала, че го обича повече от самата себе си. Този, когото обичала вчера, днес мами, когото вчера стопляла с целувки, днес с лукавство предава на смърт. Не е ли бил хубав? Но кой бил по-хубав от него, когато със седемте плетеници на главата си (Съд. 16:13, 14) явявал образа на седмосветлата благодат? Не е ли бил мъжествен? Но кой бил по-мъжествен от този, дето с ръцете си разкъсал страшния лъв по пътя си и с ослина челюст избил хиляда другоплеменници? Но може би той не бил добродетелен? Не, той бил добродетелен дотолкова, че когато веднъж усетил жажда, се помолил Бог да му прати вода, а от хвърлената мъртва челюст изтекла вода и той утолил жаждата си. Ето, този прекрасен, този мъжествен, този добродетелен мъж собствената му жена свързала като враг и предала в ръцете на неприятелите. Но по кой начин жена могла да победи толкова силен мъж? Поради присъщата на мъжете доброта, защото като го лишила нощем от тайната му сила, тя го свързала със здрави въжета. Затова и Божествената мъдрост ти повелява: "пред тая, която лежи на твоето лоно, пази се да отваряш твърде устата си" (Мих. 7:5).

Кажи ми кое животно може да замисли нещо подобно против сродния си мъжки пол? Коя змия ще пожелае да погуби съжителя си? Коя лъвица ще предаде на заклание своя лъв?

Виждаш, че справедливо говори Книгата на Премъдростта, като казва, че няма по-отровна от змийна глава и няма по-голяма злоба от женската (Сир. 25:17, 15)!

Ще кажа направо: който има зла жена, нека знае, че търпи възмездие за беззаконията си. За да не са без доказателство тези думи, чуй Премъдростта, която говори, че злата жена се праща на беззаконния мъж заради злите му дела (Сир. 25:22-29 и др).

Досега говорихме за злата жена и тук ще завършим тази реч. Подобава да споменем и добрите жени, особено заради тези, които присъстват тук.

Защо тези жени се наричат добри? Защото когато видят други да вършат богоугодни добродетели, се радват за тях като за свои, и трудовете им усвояват за себе си като награда за добродетелта.

Добродетелна и нещелюбива жена била сонамката, която изпросила съгласието на мъжа си и устроила за Елисей горница, та да си почива при нея (4Царств. 4:9, 10; сравн. Лук. 4:25, 26) - приготвила му легло, светилник и трапеза; постелята не останала непокрита, а била подобаващо уредена за пророка, в светилника винаги имало елей и на трапезата - храна.

Също така кой ще каже нещо лошо за бедната вдовица, която приела пророк Илия? Тя нямала много пари, но явила богатство на благоразположението. Нямала ни брашно, ни вино, нито нещо от земните предмети; нямала засято с пшеница поле, което да ѝ носи хлебни класове, лозето не родило за нея грозде, а растенията - сладък плод. Как тогава е приемала и хранела пророка? Макар да нямала дори педя земя за обработване и лакът лозе, но винаги по жътва ходела по междата и приведена към земята събирала класовете,

изпаднали изпод сърповете на жътварите. По този начин всяка година се запасявала с необходимото количество храна. При нея дошъл Илия по време на глад, когато земята изсъхнала без дъжд, когато небето горяло, въздухът се нажежил и облаците се заключили, когато нямало ни трева, ни цвете, ни кълн на растение, нито дихание на влажен вятър, който да оросява и изправя стъблата на младите класове; когато реките пресъхнали, а напояващите ги извори изчезнали от зноя, и морето станало много солено, защото в него не се вливали пресни води, тъй като дъждът и реките секнали. Тогава дошъл Илия при бедната вдовица. Вие знаете как страда вдовицата и по време на добра реколта. Обаче пророкът оставил богатите, които имали обилни запаси от хляб, слязъл от планината и дошъл при нея. Но защо Илия, който със словото си низвеждал огън от небето, не си низвел и хляб? Може би не можел да стори това? Не, можел е, но не го е сторил. Защо? За да не лиши от плодовете на нищелюбието вдовицата и да увеличи с благословията си делвата с брашно и малкото дървено масло в гърнето. Защото пророкът дошъл не толкова да се нахрани, колкото да нахрани бедната и да яви скритата в сърцето ѝ добродетел и благоразположение. Така прави Бог: защото бидейки в състояние да нахрани всичките Си раби, които са с Него в света, Той иска подаяние, за да открие благоразположените сърца чрез делата на тяхното нищелюбие. И когато вече няма кой да нахрани Неговите раби, Той ги храни или чрез птиците, както Илия на планината, или чрез чуждоземен пророк, както Даниил в лъвовата яма, или чрез морски звяр, както Иона с кита, или Сам праща храна, както на нашите отци в пустинята, защото, когато нямали нищо за препитание, Той им пратил от небето мана и източил вода от камък. Но когато светиите Му живеят в света с другите хора, Бог въздържа десницата си, макар и да ги вижда скръбни; оставя ги, за да възнагради с благодат ония, които пожелаят да им сторят добро, за да получат чрез това

спасение мнозина.

И така, Илия отишъл при вдовицата, а тя нямала нищо, освен шепа брашно, което щяло да стигне само за един обяд на нея и на сина ѝ:

Какво ѝ казал пророкът?

- Дай ми малко вода в съд да пия.

Когато тя отишла да вземе, той викнал след нея:

- Донес ми в ръце и къс хляб.

Тя му отговорила, че няма нищо, но не скрила онова, което има, и казала:

- Жив ми Господ, Бог твой, нямам нищо печено, а имам само шепа брашно в делвата и малко дървено масло в гърнето.

Забележително е дори това, че въпреки тази оскъдица, тя не скрила малкото останала ѝ храна. Колко са много днес онези, които притежават в излишък злато и сребро, а не дават на приятелите си, когато им поискат! Дори и тогава, когато ги молят с любов, те казват, че нямат нищо и не желаят да дават; но ако след дълги молби склонят да заемат на някого, искат разписка, по-твърда от желязо, и в присъствие на свидетели и поръчители свързват с подпис вземащата ръка. А тази вдовица и с дума не се отрекла от шепата брашно.

Какво ѝ отговорил пророкът?

- Побързай и по-напред направи от това малка прясна пита за мене и ми донеси, а за себе си и сина си ще направиш после.

Това пророческо слово било изпитание - изпитание на сърцето, изпитание на благоразположението. Сърцето на блажената вдовица било като в клещи, недоумявайки кого да

предпочете - любовта към сина си или нищелюбието към пророка? И тя предпочела да обиди себе си и детето си, но да приеме пророка, понеже знаела, че "който приема пророка, в име на пророк, ще получи пророческа награда" (Мат. 10:41); и "който напои... само с чаша студена вода в име на ученик... няма да изгуби наградата си" (Мат. 10:42).

Но защо пророкът казал: "Побързай!" Нима бил толкова гладен, че се нуждаел от особеното усърдие на вдовицата? Не, в никой случай. Той тайнствено знаменувал с това, че благото дело трябва да се върши с усърдие и радост, а не с печал и тъга: "защото Бог люби оногова, който драговошно дава" (2Кор. 9:7.).

- Побързай и по-напред направи за мене, а после ще направиш за себе си и сина си.

"Побързай" - подобно на Авраам, който се затекъл при стадото си, когато при него дошли ангелите, и заклал телеца, за да посрещне Агнеца (Бит. 18:6); подобно на Сара, която побързала да замеси пресни пити, за да получи хляба, скрит на небесата.

"Побързай и постъпи така, както Авраам с жертвите към Бога; не първо на теб, а после на мене, както сторили Каин, Офни и Финеес, синовете на свещеника Илий, които унижавали Бога, вземайки за себе си част от даровете, донасяни на Него.

Вдовицата изпълнила с усърдие заповедта на пророка. А той, като взел малкото, но подаден с голямо усърдие хляб, вкусил от него и изпълнил с блага дома ѝ, защото казал:

- Брашното в делвата няма да се свърши, и дървеното масло в гърнето няма да намалее до оня ден, в който Господ ще даде дъжд на земята.

Но защо до деня, когато Господ даде дъжд?

За да се покаже тайнствено, че ветхия закон свършва тогава, когато новата благодат се яви като дъжд от небето.

И наистина станало така, както казал пророкът.

Виждаш ли как добрите жени се сподобили с плодовете на нищелюбието? Защото благите трудове дават благи плодове и нетленния корен на целомъдрието.

Вие, жени, чухте за делата на злите и за добродетелта на добрите. Едните възлюбете, а от другите се отвърщайте, на едните подражавайте, а другите избягвайте, та като следвате пътя на благите жени, и вие да бъдете причислени към лика на светиите на Христа Иисуса, нашия Господ, на Когото подобава слава и царство во веки. Амин.

Св. Йоан Златоуст

(1) **Иезавел**, жената на израилския цар Ахав, се славела с крайното си нечестие и разпътен живот. Сляпо подчинявайки се на нейното влияние, Ахав надминал с беззаконието си всички свои предшественици и се отдал на най-срамно идолопоклонство. В Самария той построил храм на Ваал, насадил свещена дъбрава, позволил на Иезавел да издигне олтари на тирските и сидонските божества (3 Царств. 16:31-33). При Иезавел имало четиристотин лъжепророци, които се хранели от нейната трапеза (3 Царств. 18:19).

(2) **Навутей** бил благочестив израилтянин от град Изреел. Той не пожелал да продаде на Ахав лозето си, съседно на царския двор. Заради това по внушение на Иезавел бил публично оклеветен в богохулство и измяна и убит с камъни (по-подробно това е описано в 3 Царств., гл. 21).

(3) 3 Царств. 21:7. **Илия** - най-славният от старозаветните

пророци, страшен изобличител на нечестието и идолопоклонството по време на нечестивия израилски цар Ахав и жена му Иезавел.

(4) Проповедникът се обръща към слушателите (словото се е произнасяло в храма).

Акафист святому славному Пророку, Предтече и Крестителю Господню Иоанну

Кондак 1

Избранный от лет древних быти Предтечею и Крестителем Спасителя мира Христа Бóга, Иоáнне богохвáльне, прославляюще прослáвльшаго тя Гóспода, похвáльная восписуем ти, я́ко бóльшему всех рождéнных жена́ми, во плóти Ангелу, покая́ния проповéднику; ты же, я́ко имéяй вéлие дерзновéние ко Гóсподу, от всяких бед свободáй и к покая́нию воздвизáй нас, любóвию тебе́ зову́щих:

Ра́дуйся, вели́кий Иоáнне, Проро́че, Предте́че и Крестителю Госпо́день.

Икос 1

Арха́нгел Гаври́ил, предстоя́й пред Бóгом, по́слан бысть ко иере́ю Заха́рии, егда́ той, служа́ по чи́ну чреды́ своея́, вни́де покади́ти в це́рковь Госпо́дню; и, предста́в одесну́ю олтаря́ кади́льнаго, благовествова́ше о твоéм рождестве́, вели́кий Иоáнне, возвеща́я Заха́рии ра́дость и весéлие, и я́ко мно́зи о рождестве́ твоéм возра́дуются. Сего́ ра́ди и мы, див́ному о тебе́ Бóжию благоволе́нию чудя́щиеся и ра́дующеся, со благоговéнием в похвалу́ тебе́ вопи́ем:

Ра́дуйся, Сове́та Бóжия неизрече́ннаго тайнниче; ра́дуйся, див́наго смотре́ния Его́ исполне́ние.

Рáдуйся, прѣжде лет многѣх прорóчеством Исáии
проявлѣнный; рáдуйся, вѣстниче пред лицѣм Госпóдним, дрѣв-
ле проречѣнный.

Рáдуйся, предназначѣнный быти великим прорóком Вы́шня-
го; рáдуйся, по обетовáнию Ангела рождѣнный.

Рáдуйся, ещѣ во чрѣве мáтере твоея́ Дúха Свята́го исполнен-
ный; рáдуйся, прѣжде рождества́ твоегó на великое служѣние
освящѣнный.

Рáдуйся, непло́дства родíteлей разрешѣние; рáдуйся, иерéя
Бóжия рáдость и весéлие.

Рáдуйся, дщѣре Аарóновы прозябѣние; рáдуйся, плод моли́т-
вы Богодаровáнный.

Рáдуйся, великий Иоáнне, Прорóче, Предтѣче и Крестíteлю
Госпóдень.

Кондак 2

Видя Захáрия явльшагося ему́ Ангела, смутíся, и страх
нападѣ нань, и не вѣрова словесѣм благовѣстия егó о
рождествѣ твоѣм; егда́ же за невѣрие немотóю связан бысть,
удивля́шеся преслáвному чудесí, всем сѣрдцем вопия́ Бóгу:
Аллилу́иа.

Икос 2

Разум неуразумевáемый разумѣти и́щуще лю́дие, ждúще
Захáрию, и чудя́хуся, умѣдлившу ему́ в цѣркви; изшѣдшу же
ему́ и не могúщу глагóлати к ним, но тóкмо помава́ющу,
разумѣша вси, я́ко видѣние видѣ в цѣркви. Мы же, прославля́ю-
ще дíвнаго Творца́ чудес, Бóга, вопиѣм тебѣ таковáя:

Рáдуйся, благíй винóвниче безгласíя óтча; рáдуйся, слез ма́-
тере твоея́ пременѣние на рáдость.

Рáдуйся, тоя поношénия в людех отъя́тие; рáдуйся, вели́кое ро́ждшим тя утешéние.

Рáдуйся, я́ко в шесты́й ме́сяц о зачáтии твоём Пресвята́я Де́ва Мари́я в Назаре́те от Ангела извести́ся; рáдуйся, я́ко о рождестве́ твоём мно́зи возвесели́шася.

Рáдуйся, я́ко и́мя благодáтное, от Ангела наречénное, получи́вый; рáдуйся, я́ко и́менем твои́м немотствовáние отцá твоего́ Заха́рии разреши́ся.

Рáдуйся, я́ко и́мя Бо́жие о тебé отце́м твои́м благослови́ся; рáдуйся, я́ко о чу́дном рождестве́ твоём страх и удивлénие в о́крест живу́щих яви́ся.

Рáдуйся, я́ко по всей стране́ Иудейстей о див́нем рождестве́ твоём возвести́ся; рáдуйся, я́ко тобо́ю спасéние мно́гим в ми́ре сем яви́ся.

Рáдуйся, вели́кий Иоáнне, Проро́че, Предте́че и Крестите́лю Госпо́день.

Кондак 3

Си́ла Вы́шняго разреши́ непло́дство заматорéвша во днех своихъ пра́ведныя Елисаветы: зачáт бо ты, сла́вный Предте́че Госпо́день, и тая́шеся ме́сяц пять, глаго́лющи: я́ко та́ко мне сотвори́ Госпо́дь во дни, в ня́же призре́ отъя́ти поношéние моё в челове́цах. Егда́ же при́я Имúщую во чре́ве Христа́, испо́лнися Ду́ха Свя́та и возопи́ гласомъ ве́лиимъ: «Отку́ду мне си́е, я́ко при́иде Ма́ти Го́спода моего́ ко мне!» С Не́юже ра́дующися, зыва́ше Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 3

Име́яй преды́ти пред Го́сподем ду́хом и си́лою Илиино́ю, ещё из чре́ва ма́тере твоея́ испо́лнися еси́ Ду́ха Свята́го, отону́дуже и Проро́к див́ный показáлся еси́, егда́ во утробе́ ма́-

тере твоея сый, взыгрáлся еси́ рáдощами пришéствию Матери Госпóдней. Бóга бо позна́л еси́ носíма в ложеснáх Благодáтныя и Тогó мáтерним глáсом проповéдал еси́: подобáше бо Божéственных вещей преслáвным быти начáлом. Сему́ úбо благоговéйно удивлáющеся, с рáдостию тебé вопиём:

Рáдуйся, ещё во утрóбе мáтерней предпослáвшаго тя Гóспода чúдным весéлием предъявívый; рáдуйся, я́ко тебé рáди и матери твоéй Елисаветé воплощéние Христóво откры́ся.

Рáдуйся, я́ко и та испóлнися Дúха Свята; рáдуйся, я́ко и она́ предívная прорóчица яв́ися.

Рáдуйся, я́ко от нея́ Пресвятáя Дéва Марíя Блажéнною в жена́х наречéся; рáдуйся, я́ко тою́ Она́ и Мáтерию Гóспода наименовáся.

Рáдуйся, я́ко и безсéменный плод То́я Благословéнным пронаречéся; рáдуйся, Премúдросте Божéственныя предъявлéние.

Рáдуйся, свята́го супру́жества благословéние; рáдуйся, непло́дных ложéсн дíвное прозябéние.

Рáдуйся, рождéнием тво́им удивívый люди; рáдуйся, свéтлый Сло́ва глáсе.

Рáдуйся, вели́кий Иоáнне, Прорóче, Предтéче и Крестítелю Госпóдень.

Кондак 4

Бúрею сомнéния смущéнный, иерей Захáрия не можáше, по словеси́ áнгельскому, проглагóлати. Егда́ же по рождествé твоём, Предтéче Госпóдень, написá благодáтное íмя твоё, áбие отверзóшася устá и язык егó, и глагóлаше, благословя́ Бóга, и прорóчествова, глагóля: благословéн Госпóдь Бог Изра́илев, я́ко посетí и сотвори́ избавлéние лю́дем Сво́им, и ты, отрочá,

Проро́к Вы́шняго нарече́шися, поя́ Тому́: Аллилу́иа.

Икос 4

Слы́шаша о́крест живу́щии лю́дие о пресла́внем и чу́дном рождествѣ твоѣм, со удивлѣнием глаго́лаху в себѣ: «Что у́бо отроча́ сие́ бу́дет?» Мы же тя, пресла́вный Предте́че Госпо́день, я́ко бо́льша всех рождѣнных жена́ми, досто́йно чту́ще, ублажа́ем си́це:

Ра́дуйся, от зача́тия твоего́ благодáтных явлѣний исполнен-
ный; ра́дуйся, в рождествѣ твоѣм Бо́гом просла́вленный.

Ра́дуйся, во младѣнчествѣ твоѣм от отца́ твоего́ Проро́ком
Вы́шняго нарече́нный; ра́дуйся, во о́трочествѣ твоѣм Ду́хом Свя-
ты́м просвещѣнный и укреплѣнный.

Ра́дуйся, Бо́га воплотѣвшагося срóдник по плóти бы́вый; ра́-
дуйся, от Бо́га высо́кое зва́ние Предте́чи и Крестите́ля при-
ѣмый.

Ра́дуйся, заре́, Свет но́вый ми́ру возвестѣ́вшая; ра́дуйся, звез-
до́, путь, веду́щий ко Христу́, осветѣ́вшая.

Ра́дуйся, денни́це Со́лнца незаходи́мага; ра́дуйся, свети́льни-
че Све́та неугаса́емаго.

Ра́дуйся, путь гряду́щему Христу́ уготовля́й; ра́дуйся, Анге-
ла и челове́ка в себѣ явля́й.

Ра́дуйся, вели́кий Иоáнне, Проро́че, Предте́че и Крестите́лю
Госпо́день.

Кондак 5

Богопроти́вное велѣ́ние беззакóннаго детоубѣ́йцы Ирода
изгна́ тя из до́му о́тца в непрохо́дную пусты́ню, носи́ма
ма́терию, Предте́че Госпо́день, иде́же и пребыва́л еси́ до дне яв-
лѣ́ния твоего́ ко Изра́илю, яды́й акри́ды и мед ди́вий и Бо́гу

вопий: Аллилу́иа.

Икос 5

Ви́дяще дѣ́вное Бо́жие о тебѣ промышлѣ́ние, Иоа́нне богохва́льне, ꙗ́ко от младе́нческих пелѣ́н по́стническаго жити́я любите́ль показáлся еси́, отону́дуже во́лею Вы́шняго по́слан был еси́ проповѣ́дати лю́дем грядúщее во Христѣ́ спасѣ́ние, сего́ ра́ди со удивлѣ́нием и любóвию тебѣ́ взывáем:

Ра́дуйся, ꙗ́ко, ещѣ́ младе́нец сый, царя́ Ирода устраши́л еси́; ра́дуйся, от напрáснаго уби́ения тем десни́цею Вы́шняго сохранѣ́нный.

Ра́дуйся, пусты́ни шипóк благово́нный; ра́дуйся, высотóю подвиго́в твои́х всех удиви́вый.

Ра́дуйся, пра́ваго путі́ ве́рный указа́телю; ра́дуйся, чистоты́ и целому́дрия предив́ный храните́лю.

Ра́дуйся, ева́нгельскаго самоотверже́ния о́бразе соверше́нный; ра́дуйся, мона́шествующих покрóве и утвержде́ние.

Ра́дуйся, богослóвствующих умо́в просвещѣ́ние; ра́дуйся, грѣ́шным милосѣ́рдия Бо́жия двѣ́ри отверза́й.

Ра́дуйся, ка́ющимся грѣ́шником от Го́спода прощѣ́ние подава́й; ра́дуйся, плоды́ досто́йны покая́ния творі́ти помога́й.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресті́телю Господень.

Кондак 6

Проповѣ́дник сла́вный ты, божѣ́ственный Предте́че, показáлся еси́ в пусты́ни Иорда́нстей во дни явлѣ́ния Христá́ Бо́га мі́ру. Сего́ бо, Грядúщаго к тебѣ́, показáл еси́ лю́дем, глаго́ля: «Се, А́гнец Бо́жий, взѣмля́й грехі́ мі́ра!»; Егóже мы ве́рою позна́вше, поѣ́м Емú: Аллилу́иа.

Икос 6

Возсиял еси свет истины, Иоанне богопросвещенне, всем являяй Славы Отчия сияние, явльшееся плотски нас ради. Вопиял бо еси в пустыни людем: «Покайтесь, приближи бо ся Царствие Небесное: сотворите плоды достойны покаяния. Се бо грядет по мне, Иже крестит вы водою и Духом». Сего ради похвальная тебе вопиём:

Радуйся, пришествия Мессии возвестителю; радуйся, путей Господних уготователю.

Радуйся, ветхия и новыя благодати ходатаю; радуйся, пророчков пределе и начало Апостолов.

Радуйся, гласе Слова благознаменитый; радуйся, покаяния проповедниче велегласный.

Радуйся, многих сынов Израилевых ко Господу обративый; радуйся, люди совершенны Господеви уготовавый.

Радуйся, фарисеев и саддукеев дерзновенно обличивый; радуйся, плоды достойны покаяния творити научивый.

Радуйся, просвещения духовнаго указателю; радуйся, ищущим предстательства твоего неусыпный заступниче.

Радуйся, великий Иоанне, Пророче, Предтече и Крестителю Господень.

Кондак 7

Хотящу от тебе креститься Господу Иисусу, Иоанне богоблаженне, глагола еси: «Аз требую Тобою креститься», обаче повинуюся, рекшу Тому: «Остави ныне», воздвигл еси десницу твою на главу Его и, крестив не требующаго очищения, вопиял еси: Аллилуиа.

Икос 7

Нóвую пода́я благода́ть кресті́тися изво́ливый от тебѣ́ Гос-
по́дь, сподо́би тя Ду́ха пришѣ́стие ви́дети и глас Отческій с
Небесѣ́, свидѣ́тельствующій Его́ Сыновство́, слы́шати.
Отонудуже в Три́ех Ли́цах Еди́ному Бо́гу покланя́тися нас
научи́л еси́. Его́же брѣ́нными прославля́юще устна́ми, в похва-
лу́ сия́ тебѣ́ прино́сим:

Ра́дуйся, Тро́ического Богоявлѣ́ния пе́рвый проповѣ́днице; ра́-
дуйся, в Три́ех Ли́цах Еди́наго Бо́га и́стинный поклóнниче.

Ра́дуйся, Ду́ха Свята́го в ви́де голуби́не яснозри́телю; ра́дуй-
ся, снисхожде́ния Его́ от Отца́ на Сы́на свидѣ́телю.

Ра́дуйся, гла́са с Небесѣ́ от Бо́га Отца́ слы́шателю; ра́дуйся,
явлѣ́ния любве́ Отчи к Сы́ну созерца́телю.

Ра́дуйся, Сы́на Бо́жия избра́нный Кресті́телю; ра́дуйся, во́ли
Его́ святы́я исполні́телю.

Ра́дуйся, сла́внаго служѣ́ния спасѣ́нію ро́да челове́ческаго
рэвностный рачи́телю; ра́дуйся, вели́каго Та́инства Крещѣ́ния
пе́рвый соверши́телю.

Ра́дуйся, Божѣ́ственныя ра́дости вѣстниче; ра́дуйся, Но́ваго
Завѣ́та пе́рвый учи́телю.

Ра́дуйся, вели́кий Иоáнне, Проро́че, Предте́че и Кресті́телю
Госпо́день.

Кондак 8

Стра́нное и неизрече́нное смире́ние воплоти́вшагося Бо́га
Сло́ва ви́дев, богоблаже́нне Кресті́телю, Божѣ́ственную Свою́
главу́ приклони́вша и ра́бское крещѣ́ние приѣ́мша, ты и сам
весь испо́лнился еси́ вели́каго смире́ния. Испроси́ у́бо
боголюбѣ́зную добродѣ́тель сию́ и нам, одержи́мым го́рдостию,
яко да от сердца́ смире́нна вопи́ем Ему́: Аллилу́иа.

Икос 8

Весь благодѣтных дарованій исполненный, течѣние вѣременныя жѣзны скончавая, Иоанне богознаменїте, всех поучал еси исполненїем Зако́на и покаянїем благоугождати Гóсподеви. Сего́ ради благодарственное хвалѣние тебѣ, вели́кому учѣтелю їстины, воспеваем:

Рáдуйся, Зако́на и оправданій Господних насадѣтелю; рáдуйся, Иродова беззаконїя обличѣтелю.

Рáдуйся, о исправлении того́ рачѣтелю; рáдуйся, правды ради темнѣчное заключѣние и ўзы претерпѣвый.

Рáдуйся, за їстину во главѣ́ усечѣнный; рáдуйся, яко́ тѣло твоѣ́ от учениковъ твоїхъ чѣстне погребѣся.

Рáдуйся, яко́ Бóжиим смотрѣнїем главá твоя́ нетлѣнна соблюдѣся; рáдуйся, яко́ та на утѣшѣние, освящѣние и цельбы христїаном дадѣся.

Рáдуйся, яко́ и деснѣце твоѣ́й, крестѣ́вшей Гóспода, вѣрнии благочѣстне поклоняются; рáдуйся, яко́ от тебѣ́ многая чудеса́ тѣми донѣ́не соверша́ются.

Рáдуйся, яко́ тобою́ вѣрнии от страстѣ́й безчѣстїя избавля́ются; рáдуйся, яко́ тобою́ грѣшнии к покаянїю воздвиза́ются.

Рáдуйся, вели́кий Иоанне, Прорóче, Предтѣ́че и Крестѣ́телю Господень.

Кондак 9

Все естество́ ангельское удивѣ́ся высотѣ́ служѣ́нїя твоего́, и Цѣ́рковь благоговѣ́йно прославля́ет тя, яко́ дру́га Христа́ Бóга, предшѣ́дшаго пред Нимъ дѣ́хом и сї́лою Илиино́ю. Ревну́я бо по ї́стине, дерзновѣ́нно обличал еси́ фарисѣевъ и беззаконнаго Ирода, от него́ же и мѣ́ченическую кончї́ну при́ял еси́.

Покланяющеся ўбо честнѣй главѣ твоѣй, молимся ти: избави нас от страстей безчестия, да чистым сердцем и усты поем: Аллилуиа.

Икос 9

Витийство всякое земнородных не довлѣет достойно восхвалити тя, Иоанне богохвальне: тебѣ бо уста Христовы похвалиша, вы́сша пророков и бо́льша всех рождѣнных женами тя наимено́ваша. Отонудуже достойную похвалу принести тебѣ недоумевающе, вопиѣм ти сицевая:

Радуйся, Цѣркве Христовы великая славо; радуйся, Ангелов предивное чѹдо.

Радуйся, праотцев радость и прославление; радуйся, пророков высокая похвало́.

Радуйся, Апостолов богосвѣтлый вѣнче; радуйся, святителей велелепая красото́.

Радуйся, мучеников в но́вой благодати нача́ло; радуйся, преподобных соверше́ние.

Радуйся, праведных удобре́ние; радуйся, дѣвственников и по́стников основание.

Радуйся, всех христиа́н великое утешѣние; радуйся, яко от всех христиа́нских родовъ и́мя твоѣ прославляется.

Радуйся, великий Иоанне, Проро́че, Предте́че и Крестителю Господень.

Кондак 10

Спасти́ мир прише́дшаго во плоти́ Христа́ Бо́га благовестилъ еси́ и сущимъ во а́де: якоже бо денница, предходящая солнцу, осветилъ еси́ во тьме и сѣни смѣртней сидящихъ. Отонудуже вскорѣ Господемъ изведе́н былъ еси́ со все́ми от вѣка праведны-

ми, поя Ему́, яко Изба́вителю и Победите́лю сме́рти: Аллилу́иа.

Икос 10

Стена́ и прибе́жище спаси́тельное всем, моли́твенно к тебе́ притека́ющим, божество́нный Иоа́нне: сего́ ра́ди пе́снями похва́льными ублажа́ем тя си́це:

Ра́дуйся, мо́щный заступни́че наш и ве́рный от бед храните́лю; ра́дуйся, злостра́ждущих от духо́в зло́бы ско́рый помо́щниче и изба́вителю.

Ра́дуйся, непло́дствующим благослове́ние от Бо́га низпосыла́яй; ра́дуйся, притека́ющих к тебе́ с ве́рою от трево́лнения страсте́й избавля́яй.

Ра́дуйся, во вражде́ су́щих ско́ро умиро́творяяй; ра́дуйся, во вся́кой нужде́ и печа́ли усер́дно притека́ющим к тебе́ ско́рую по́мощь подава́яй.

Ра́дуйся, благо́теку́щих от самообольще́ния и преле́сти изыма́яй; ра́дуйся, вруча́ющим себе́ тво́ему ходата́йству в час сме́ртный помога́яй.

Ра́дуйся, любя́щих тя от возду́шных мыта́рств предста́тельством тво́им свобо́ждаяй; ра́дуйся, почита́ющих сла́вную па́мь твою́ ве́чныя жи́зни моли́твами тво́ими сподо́бляяй.

Ра́дуйся, ни́щих и вдови́ц и сирóт заступле́ние; ра́дуйся, по Бо́зе и Богоро́дице христиа́ном прибе́жище и упова́ние.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Крестите́лю Госпо́день.

Кондак 11

Пе́ние вся́кое не довле́ет по досто́янию до́блестей твои́х восхвали́ти тя, Крестите́лю Госпо́день; но мы, любо́вию пону́ждени, дерза́ем воспева́ти вели́чия тво́я, е́же ми́лостивно

приими́ от нас, первостоя́телю у Престо́ла Пресвяты́я Тро́ицы, и моли́ свободи́тися нам от вся́кия скве́рны грехо́вныя, да чи́стым се́рдцем и устна́ми поём Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 11

Свети́льника Све́та непристу́пнаго и все́светлых благода́тных дарова́ний все́го испо́лнена ты, Иоа́нне богопросвеще́нне, ве́дуще, ра́достно прино́сим ти такова́я:

Ра́дуйся, самови́дче озари́вшего ты свы́ше Божество́ннаго Све́та; ра́дуйся, све́том добродете́лей твои́х просла́вивый Бо́га.

Ра́дуйся, Пресвяты́я Тро́ицы велеле́пую сла́ву яви́вый; ра́дуйся, пра́вый и ди́вный путь к Небеси́ показавый.

Ра́дуйся, и су́щим во а́де Бо́га, явля́шагося во плóти, благовести́телю; ра́дуйся, душ пра́ведных, от ве́ка в преиспо́дней держи́мых, возвесели́телю.

Ра́дуйся, Влады́ки Христа́ Бо́га дру́же и́скренний; ра́дуйся, яви́вый ми́ру Свет и́стинный.

Ра́дуйся, светоза́рное све́та ева́нгельскаго сия́ние; ра́дуйся, ро́да христиа́нскаго прославлéние.

Ра́дуйся, Совета́ Бо́жия исполне́ние; ра́дуйся, я́ко от восток со́лнца да́же до запа́д хва́льно и́мя твоё.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Крести́телю Госпо́день.

Кондак 12

Благода́ти тезоимени́тый, Крести́телю Госпо́день, и то́ю обогати́вся, победоно́сец пресла́вный показа́лся еси́: победи́л бо еси́ враги́ и всякую зло́бу, и вели́кое служе́ние твоё му́ченическим по́двигом запечатле́л еси́. Ны́не же, предстоя́ Престо́лу Царя́ ца́рствующих, моли́ Его́ дарова́ти ве́рным победы́ на вра-

гѣ и во всем благопоспешѣние, в добродѣтелях же благодѣтное укрѣплѣние, поющым Ему: Аллилуѣа.

Икос 12

Поюще Бѣга, дѣвно в тебѣ прославляшагося, хвалим тя, богоблаженне Крестителю, яко искренняго друга Христовѣа, прославляем великія подвиги твоѣ, ублажаем мученическую кончину твою и сицевѣа радостно вопием ти:

Радуйся, вселенскій Апостоле и Новаго Завета первомучениче; радуйся, явлением Христа на земли открывшагося Царства Небеснаго первый проповѣдникъ.

Радуйся, языков Божественное призваніе предвозвестивый; радуйся, безвѣстная и тайная премудрости Божія міру явивый.

Радуйся, божественными деяніи плодоносен паче иных явивыйся; радуйся, яко свѣтом дел твоих прославися Отец Небесный.

Радуйся, яко в памяти твоѣй Церковь Христову веселиши неизреченно; радуйся, яко нынѣ вѣчнаго наслаждаешься веселія изобильно.

Радуйся, божественными лучами Трисолнечнаго Свѣта осияваемый; радуйся, яко со безплотными Трисвятую песнь Бѣгу немолчно вопіеши.

Радуйся, яко нынѣ, зеркалом разрешшимся, несредственно зриши Святую Троицу.

Радуйся, великій Иоанне, Пророче, Предтече и Крестителю Господень.

Кондак 13

О, великій и преславный Предтече и Крестителю Господень

Иоáнне, приими́ от нас ны́не приноси́мое тебѣ моле́ние и твои́ми богоприятными к Бо́гу моли́твами изба́ви нас от всякаго зла, и вѣчныя изми́ му́ки, и наследниками Ца́рствия Небе́снаго соде́лай, да во ве́ки поём Бо́гу: Аллилу́иа.

Этот кондак читается трижды, затѣм 1-й икос «Арха́нгел Гаври́л...» и 1-й кондак «Избра́нный от лет...».

Моли́тва

Крестите́лю Христóв, проповѣдниче покая́ния, ка́ющагося не прѣзри мене́, но, совокупля́ясь с во́и Небе́сными, моли́ся ко Влады́це за мене́, недостóйнаго, уны́лаго, немощна́го и печальнаго, во мно́гия бе́ды впа́дшаго, утружде́ннаго бу́рными по́мыслы ума́ моего́. Аз бо есмь верте́п злых дел, отню́д не имѣя́й конца́ грехóвному обы́чаю: пригвожде́н бо есть ум мой земны́м вещѣм. Что сотворю́, не ве́м, и к кому́ прибѣгну́, да спасѣна бу́дет ду́ша моя́, то́кмо к тебѣ, святы́й Иоáнне, благода́ти тезоимените́, я́ко ты пред Го́сподем, по Богоро́дице, ве́м бо́льша быти рождѣ́нных всех: ты бо сподо́бился еси́ косну́ться верху́ Царя́ Христá, взѣмлющаго грехи́ ми́ра, А́гнца Бо́жия. Егó же моли́ за грѣшную мою́ ду́шу, да понѣ отны́не, в первыйна́десять час, понесу́ тяготу́ благо́ую и прииму́ мзду с послѣ́дними. Ей, Крестите́лю Христóв, честны́й Предте́че, крайни́й проро́че, пе́рвый во благода́ти мучени́че, по́стников и пусты́нников наста́вниче, чистоты́ учи́телю и бли́жний дру́же Христóв, ты молю́, к тебѣ прибега́ю, не отри́ни мене́ от твоего́ заступле́ния, но возста́ви мя, па́дшагося мно́гими грехи́: обнови́ ду́шу мою́ покая́нием, я́ко вторы́м креще́нием, понѣже обо́его нача́льник еси́: креще́нием омы́вая́й грех, покая́ние же проповѣ́дуяй во очище́ние когóждо дел сквѣ́рных: очисти́ убо мя, грехми́ оскверне́ннаго и понуди́ вни́ти, áможе ничто́же сквѣ́рно входит в Ца́рствие Небе́сное. Ами́нь.

{{_LINK1_}}

